

Κείμενο: ΤΙΝΑ ΚΟΥΛΟΥΦΑΚΟΥ, φωτ.: Εκδ. TASCHEN

ARGA, ΜΗΝ ΤΡΕΧΕΤΕ

Ο γύρος του κόσμου μ' ένα STOP

Ό,τι δεν κατάφεραν όλες οι γλώσσες μαζί, το πέτυχαν τα σήματα κυκλοφορίας. Έναν κώδικα κοινό, που κάνει τη ζωή μας ευκολότερη. Ενίοτε και διασκεδαστική.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΚΑΜΗΛΑ!

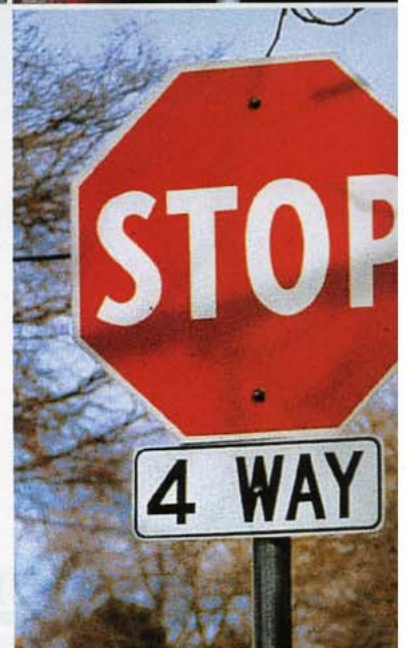
Στη μέση του πουθενά, σε έναν επαρχιακό δρόμο που διασχίζει μια από τις ερήμους της Μαυριτανίας, οι αρχές έχουν φροντίσει να προειδοποιήσουν τους οδηγούς που πιθανόν να αναπτύξουν μεγάλες ταχύτητες. Σε αυτό το κομμάτι της ερήμου που διαθέτει και λίγη βλάστηση περπατούν αμέριμνες κομήλες και βόσκουν νωχελικά πλείστα άλλα τετράποδα. Όχι λοιπόν το 'δαμε ξέφωτο και πατήσαμε τέρμα τα γκάζια...

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΤΟΠ

Σε όλους τους λαούς το σήμα είναι οκτάγωνο, η λέξη όμως διαφέρει. Κυρίως, διότι δεν ενδιαφέρει κάθε λαό να επικοινωνήσει τις λέξεις του και στους επισκέπτες. Αλλωστε, το σήμα είναι από μόνο του αναγνωρίσιμο. Από το Pare της Κολομβίας που είναι και πυροβολημένο –έχουμε κι εμείς κάτι τέτοια στην Κρήτη...– στο γνωστό Stop με λατινικούς χαρακτήρες της Αμερικής αλλά και σε αυτά με τις περίτεχνες γραφές του Πακιστάν, της Ταϊλάνδης, του Ιράκ, της Νότιας Κορέας, του Χονγκ Κονγκ, της Τουρκίας, της Αιθιοπίας, του Μαρόκου, του Λάος ή της Καμπότζης. Την Ελλάδα γιατί την μοιζοιτάρουν όλοι; Μπορεί να γράφουμε τα στοπ μας απλά και πεζά με λατινικούς χαρακτήρες, αλλά έχουμε άλλο πλούσιο υλικό όσον αφορά τα σήματα – καλύτερα μάλλον όσον αφορά την τοποθέτησή τους. Ας είναι όμως...

ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΑ ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΛΛΗ

Αριστερά κάτω παρατηρούμε γλαφυρό σήμα που προειδοποιεί για πλατφόρμα τρένου στη Ρωσία. Προσοχή, μπροστά σας βρίσκεται ο σταθμός του τρένου. Ποιος ξέρει... Δεξιά όμως βλέπουμε μια πινακίδα που άμα έλειπαν πίσω της οι στύλοι ηλεκτρικού ρεύματος, θα νομίζαμε ότι βρίσκεται στη μέση του πούθενα κι ότι πρόκειται για αλλόκοτο αστέιο. Κι όμως είναι στάση σχολικού λεωφορείου στη Νέα Ζηλανδία.

СТОЯТЬ БЛИЗКО
К КРАЮ ПЛАТФОРМЫ

ОПАСНО!

Μια βόλτα οδική μέσα από τα σήματα στους δρόμους μπορεί να αποτελέσει μια άκρως διασκεδαστική εμπειρία. Ποτέ δεν θα ξεχάσω όταν είδα τους υπαλλήλους τοπικού κάμπινγκ να γράφουν στην είσοδο τη λέξη αργά. Δεν έγραφαν slow, ούτε slowly, ούτε και «αργά»... Για κάποιον λόγο, αποφάσισαν να επιχειρήσουν ένα συνδυασμό, που κατά τη γνώμη μου αντιπροσωπεύει το ιδιαίτερο ελληνικό μας πνεύμα, γράφοντας **ΑΡΓΑ** με παχύ ασβέστη και με θαυμαστικό..

Στον καινούριο αστέιο οδηγό της «Taschen» με σήματα από όλο τον κόσμο εκείνο το **ΑΡΓΑ** λείπει. Όμως υπάρχουν άλλα που αφορούν σκύλους που πρέπει να μείνουν έξω από κρεοπωλεία, **καμήλες** που μπορεί να διασχίσουν το δρόμο στη μέση της ερήμου, παιδιά που πρέπει να «δεθούν» έξω από το ζαχαροπλαστέιο, ελέφαντες που ίσως ριξουν **κλωσιά στο αυτοκίνητο**, ή stop σε κάθε γλώσσα του πύργου της Βαβέλ.

ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ από τρία χρόνια, φωτογράφοι ταξίδεψαν ανά τον κόσμο μαζεύοντας σήματα από κάθε τόπο. Οι φωτογραφίες τους μας βοηθούν να κατανοήσουμε καλύτερα τον τρόπο που περιγράφουν και αντιμετωπίζουν τα πράγματα σε κάθε τόπο. Για άλλους τα σκυλιά είναι **πολύχρωμα** και δεν επιτρέπεται να μασούν τα λουλούδια, ενώ για κάποιους απεικονίζονται απλώς να κρέμονται δυστυχισμένα από ένα σήμα, επειδή δεν επιτρέπεται να μπουν στο σουπερμάρκετ. Για κάποιους το «στοπ» δεν είναι ανάγκη να γραφεί καν με λατινικούς χαρακτήρες. Είναι αρκετά μερικά **«ορνιθοσκαλίσματα»** ή μια περίτεχνη γραφή στη γλώσσα τους. Βέβαια, τη δουλειά τους την κάνουν, και μάλιστα εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Τα σήματα έχουν μεγάλη και μακρά ιστορία. Ακόμα και οι Ρωμαίοι είχαν στους δρόμους τους πέτρες όπου αναγραφόταν η απόσταση από οποιοδήποτε σημείο ως τη Ρώμη.

Τα πιο πολλά σήματα διευκρινίζουν προορισμούς, απο-

ΚΑΙ ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΔΕΜΕΝΑ

Σκύλοι υπάρχουν παντού, γι' αυτό και σε όλα τα κράτη –εκτός της Ελλάδας, εννοείται– υπάρχουν και τα σήματα που τους επιτρέπουν ή τους απαγορεύουν διάφορα. Βέβαια, τα σήματα απευθύνονται όχι στα ίδια τα σκυλιά, αλλά στους ιδιοκτήτες τους. Τα σκυλιά, κατά κύριο λόγο, απαγορεύεται να κάνουν την τουαλέτα τους γενικώς και απροσδιόριστως, να μπαίνουν σε καταστήματα και να μασουλάνε τα λουλούδια του κοσμάκη.

στάσεις, αν και, λόγω της αυξανόμενης κυκλοφορίας αυτοκινήτων, τα κράτη έχουν υποχρεωθεί να δημιουργήσουν καλύτερες προϋποθέσεις για τους οδηγούς. Τη σηματοδότηση τη χρειάζονται τόσο οι οδηγοί όσο και οι πεζοί. Γρήγορες, άμεσες πληροφορίες που γίνονται αμέσως κατανοητές και αφορούν την κατεύθυνση και τις τυχόν δυσκολίες ή εκπλήξεις που πρόκειται να συναντήσουν στην πορεία τους.

Κάπως έτσι γέμισαν οι δρόμοι μας με τρίγωνα, τετράγωνα μέχρι και οκτάγωνα σήματα – με σύμβολα που μερικές φορές είναι ιδιαίτερος **ευφάνταστα**. Κι επειδή τα αυτοκίνητα δεν κινούνται μόνο στους δρόμους της χώρας τους, αλλά πηγαίνουν παντού, τα κράτη έφτιαξαν σήματα με κοινή γλώσσα και σχέδιο για όλους τους λαούς, έτσι ώστε να γίνονται παγκοσμίως κατανοητά.

ΜΗΠΩΣ, ΟΜΩΣ, σε μερικά σημεία χάλασε η συνταγή; Γιατί άραγε κάποιος έγραψε Dur ή Pare αντί για Stop; Σε μερικούς τόπους

οι κατασκευαστές σημάτων μάλλον έδειξαν υπερβάλλοντα ζήλο και έφτιαξαν σήματα που μέσα στη γλαφυρότητά τους μάλλον **παραπλανητικά** είναι παρά λειτουργικά βοηθήματα. Θα έλεγε κανείς πως μοιάζουν περισσότερο με πολύ ενδιαφέρουσες εικόνες όσον αφορά την εθνολογική, την κοινωνική και πολιτιστική ταυτότητα της εκάστοτε κουλτούρας που τα εμπνεύστηκε.

Μου φαίνεται πολύ αστείο που σε μερικές χώρες –όπως στην Αυστραλία– απαγορεύεται να ταΐσεις τους γλάρους, γιατί είναι «**κοιλιάδουλοι**», όπως αναγράφεται στο σήμα, και θα γίνουν επιθετικοί. Επίσης αστείο είναι και το σήμα που συναντά κανείς σε χώρες όπως η Τανζανία και προειδοποιεί πως περνάς από περιοχή με τακτική διέλευση **κουνουπιών**. Η Τανζανία υποφέρει από μαλάρια όσο ο υπόλοιπος κόσμος από γρίπη... Αυτός είναι ο λόγος που τα οδικά σήματα είναι ο καλύτερος ταξιδιωτικός οδηγός. Και όλοι μας γνωρίζουμε καλά, πως, στον τομέα των σημάτων, και η Ελλάδα έχει εξαιρετικά δείγματα να επιδείξει. *